

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.014.02.2022

Pani
Prof. dr hab.
Elżbieta Skorupska – Raczyńska
Rektor Akademii
Akademia im. Jakuba z Paradyża
w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Teatralna 25, 66-400 Gorzów Wielkopolski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/047 - Zasoby kadry medycznej w systemie ochrony zdrowia

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim (dalej: <i>Akademia</i>) ul. Teatralna 25, 66-400 Gorzów Wielkopolski.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Elżbieta Skorupska – Raczyńska - Rektor Akademii im. Jakuba z Paradyża (dalej: <i>Rektor AJP lub Rektor</i>), od 1 września 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni.2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych.3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem (lata akademickie 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Cezary Romanczenko – starszy inspektor kontroli, upoważnienie do kontroli nr LZG/69/2022 z dnia 5 lipca 2022 r.

(akta kontroli str. 1-5)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą w Akademii obowiązywał system rekrutacyjny na studia, który uwzględniał możliwości dydaktyczne uczelni oraz zapotrzebowanie na absolwentów kierunków pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne. Rekrutacja studentów na pierwszy rok studiów ww. latach akademickich prowadzona była zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi Akademii. Opłaty rekrutacyjne określono zgodnie z § 38 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów³, jednak do lipca 2022 r. nie wprowadzono warunków i trybu udzielania zwolnień z tych opłat, do czego zobowiązywał art. 79 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁴. Akademia wprowadziła te warunki dopiero w trakcie procesu rekrutacyjnego na pierwszy rok studiów roku akademickiego 2022/2023, w wyniku czego 54 kandydatów na studia na kierunku pielęgniarstwo oraz 17 kandydatów na studia na kierunku ratownictwo medyczne, nie miało możliwości ubiegania się o zwolnienie z tych opłat.

Programy studiów na kierunkach pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne, opracowano zgodnie z obowiązującą w Akademii procedurą wewnętrzną i rozporządzeniem w sprawie standardów⁵ oraz przy uwzględnieniu uwag i opinii podmiotów zainteresowanych otwarciem tych kierunków studiów. Na obydwu kierunkach studiów ustalono również programy, formy i terminy odbywania praktyk zawodowych oraz weryfikowano, osiągnięte w ramach tych praktyk efekty uczenia się. W Akademii na ww. kierunkach studiów zachowano właściwe relacje pomiędzy liczbą prowadzących zajęcia, a liczbą studentów, co pozwalało zachować odpowiednią jakość kształcenia.

Akademia posiadała wystarczającą bazę dla prowadzenia zajęć zgodnie z programami studiów oraz programami praktyk dla obydwu kierunków. W Akademii wprowadzono rozwiązania umożliwiające właściwy nadzór nad jakością poszczególnych elementów procesu dydaktycznego oraz dokonanie rzetelnej oceny jakości kształcenia. Ponadto rozwiązania przyjęte dla kierunku pielęgniarstwo były zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych⁶. Na obydwu kierunkach studiów Akademia zapewniła kadre dydaktyczną, jednak jej obsadzenie nie było rzetelne, gdyż wymiar prowadzonych przez nauczycieli akademickich zajęć na kierunku pielęgniarstwo w roku akademickim 2020/2021 oraz na kierunku ratownictwo medyczne w roku akademickim 2021/2022, nie spełniał wymogu określonego w art. 73 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W badanych latach akademickich w celu umożliwienia kształcenia praktycznego studentów, Akademia była związana porozumieniami z podmiotami leczniczymi, które nie zawierały wykazu ruchomości i nieruchomości udostępnianych przez podmioty lecznicze w celu realizacji tych praktyk, sposobu ich udostępniania oraz zasad i warunków ich

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661), dalej: *rozporządzenie w sprawie studiów*.

⁴ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, ze zm.), dalej: *ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

⁵ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755, ze zm.), dalej: *rozporządzenie w sprawie standardów*.

⁶ Rozporządzenie z dnia 20 sierpnia 2012 r. Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 970), dalej: *rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych*.

wykorzystywania oraz nie określały zasad prowadzenia kontroli przez Akademię w zakresie wykonywania zadań dydaktycznych w podmiotach leczniczych, do czego zobowiązywał art. 89 ust. 5 pkt 3 i 7 ustawy o działalności leczniczej⁷. Na podkreślenie zasługuje podjęcie przez Akademię właściwych działań, zapobiegających rozprzestrzenianiu się wirusa Sars-Cov-2 w okresie pandemii Covid-19.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni

1.1. W okresie objętym kontrolą Akademia kształciła na kierunku pielęgniarstwo⁹ w formie studiów stacjonarnych I stopnia o profilu praktycznym (lata akademickie 2020/2021 i 2021/2022) oraz na kierunku ratownictwo medyczne¹⁰ w formie studiów stacjonarnych I stopnia o profilu praktycznym (rok akademicki 2021/2022). Obydwa kierunki studiów były prowadzone na Wydziale Nauk o Zdrowiu¹¹ (dalej: WNZ). Akademia nie prowadziła ww. kierunków w formie studiów niestacjonarnych.

(akta kontroli str. 12-69)

Ogółem o przyjęcie na kierunek pielęgniarstwo w latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022 ubiegało się 114 kandydatów, a zostało przyjętych 91 kandydatów, w tym: w roku akademickim 2020/2021 o przyjęcie ubiegało się 62 kandydatów, a zostało przyjętych 48 kandydatów, a w roku akademickim 2021/2022 startowało 52 kandydatów, a zostało przyjętych 43 kandydatów¹². Z kolei na kierunku ratownictwo medyczne o przyjęcie na pierwszy rok studiów roku akademickiego 2021/2022 ubiegało się 51 kandydatów, a zostało przyjętych 48 kandydatów¹³.

(akta kontroli str. 6-7, 10-11)

⁷ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633, ze zm.), dalej: *ustawa o działalności leczniczej*.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Kierunek uruchomiono z dniem 10 września 2020 roku na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: MNiSW) znak DSW.WNP.5014.44.2020.5.AZ/ES z dnia 1 września 2020 roku, po rozpatrzeniu wniosku Akademii z dnia 4 marca 2020 roku (uzupełnionego w dniu 24 kwietnia 2020 r.) i po zasięgnięciu opinii Polskiej Akademii Akredytacyjnej (dalej: PKA) wyrażonej w uchwale nr 542/2020 z dnia 13 sierpnia 2020 r., a także po uzyskaniu akredytacji Ministra Zdrowia udzielonej w decyzji nr 7N/2020 z dnia 2 marca 2020 r. Uruchomienie kierunku poprzedziły pozytywne opinie interesariuszy zewnętrznych, to jest: Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Gorzowie Wlkp., Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp. i Starosty Gorzowskiego.

¹⁰ Kierunek uruchomiono z dniem 14 października 2021 roku na podstawie decyzji Ministra Edukacji i Nauki (dalej: MEiN) znak DSW-WSM.8014.17.2021.AS z dnia 14 października 2021 roku, po rozpatrzeniu wniosku Akademii z dnia 30 marca 2021 roku (uzupełnionego w dniach 29 kwietnia i 25 maja 2021 r.) oraz po zasięgnięciu opinii PKA wyrażonej w uchwale nr 977/2021 z dnia 7 października 2021 r. Uruchomienie kierunku poprzedziły pozytywne opinie interesariuszy zewnętrznych, to jest: Powiatowego Urzędu Pracy w Gorzowie Wlkp., Wojewody Lubuskiego, Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., Starosty Gorzowskiego, Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp., Komendanta Miejskiego Policji w Gorzowie Wlkp., Prezydenta Miasta Gorzowa Wlkp., Dowódcy 12 Wielkopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej w Gorzowie Wlkp. i Marszałka Województwa Lubuskiego.

¹¹ Do dnia 28 lutego 2022 r. jako Wydział Turystyki i Nauk o Zdrowiu. Od dnia 1 marca 2022 roku jako Wydział Nauk o Zdrowiu.

¹² W toku rekrutacji na rok akademicki 2020/2021 wpłynęły 62 podania o przyjęcie na studia, jednak Akademia przyjęła 48 studentów ze względu na limit punktów rekrutacyjnych oraz uśredniony wskaźnik 20% studentów rezygnujących w pierwszym roku kształcenia ze względów osobistych lub edukacyjnych, związanych z wymagającymi studiami na kierunku medycznym. W rekrutacji na rok akademicki 2021/2022 wpłynęły 52 podania, jednak Akademia przyjęła 43 studentów ze względu na limit punktów rekrutacyjnych oraz ww. wskaźnik, to jest około 20% studentów rezygnujących ze studiów w pierwszym roku kształcenia.

¹³ W toku rekrutacji na rok akademicki 2021/2022 wpłynęło 51 podań o przyjęcie na studia, jednak Akademia przyjęła 48 ze względu na limit punktów rekrutacyjnych oraz ww. wskaźnik, to jest około 20% studentów rezygnujących w pierwszym roku kształcenia.

Warunki i tryb rekrutacji na pierwszy rok studiów określały uchwały Senatu Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim (dalej: *Senat Akademii*)¹⁴, to jest uchwała nr 26/000/2019 Senatu Akademii z dnia 18 czerwca 2019 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2020/2021 (pielęgniarstwo) oraz uchwała nr 8/000/2020 Senatu Akademii z dnia 23 czerwca 2020 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2021/2022 (pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne). Kryteria naboru nie zmieniały się w trakcie procesu rekrutacji.

(akta kontroli str. 71-148)

Na podstawie badania kontrolnego na próbie losowo wybranych 15 kandydatów przyjętych na studia, to jest 10 kandydatów na kierunek pielęgniarstwo (po pięciu kandydatów przyjętych na rok akademicki 2020/2021 i 2021/2022) oraz pięciu kandydatów na kierunek ratownictwo medyczne przyjętych na rok akademicki 2021/2022 stwierdzono, że w trakcie procesu rekrutacyjnego na oba kierunki zostały zachowane warunki (w tym progi – minimum 150 punktów), tryb i terminy określone w ww. uchwałach Senatu Akademii.

(akta kontroli str. 71-153)

Limit przyjęć na kierunek pielęgniarstwo na rok akademicki 2020/2021 został określony w trakcie procedury składania przez Akademię do MNiSW wniosku o pozwolenie na utworzenie tego kierunku (pierwotnie 140 osób dla całego cyklu kształcenia, co zostało zakwestionowane przez PKA, następnie zmieniony we wniosku uczelni na 30 osób)¹⁵. Zgodę na prowadzenie kierunku pielęgniarstwo Akademia uzyskała z dniem 1 września 2020 r.

Limit przyjęć na kierunki pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne na rok akademicki 2021/2022 ustalono w zarządzeniu nr 7/000/2021 Rektora AJP z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie limitów przyjęć na studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie w Akademii w roku akademickim 2021/2022, zgodnie z którym limit na pierwszy rok studiów na kierunku pielęgniarstwo określono na 30 osób, a na kierunku ratownictwo medyczne – 40 osób¹⁶.

(akta kontroli str. 186-245)

Z wyjaśnień Prorektora ds. Kształcenia wynikało, że pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne są kierunkami o znaczeniu strategicznym dla zabezpieczenia potrzeb regionu i kraju w zakresie dostępności służb medycznych. Duże zainteresowanie ww. kierunkami oraz analiza sytuacji pod kątem możliwości dydaktycznych, bazowych i kadrowych Akademii, spowodowała podjęcie przez Rektora kierowniczej decyzji¹⁷

¹⁴ Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 10 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, do zadań senatu należy ustalanie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia i kształcenie specjalistyczne.

¹⁵ W przedłożonym w dniu 3 marca 2020 r. do MNiSW wniosku określono przewidywaną (planowaną) liczbę studentów tego kierunku (dla całego cyklu kształcenia) na 140 osób. W związku z negatywną opinią Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) dotyczącą wniosku, Akademia złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zmieniając przy tym program studiów dla kierunku pielęgniarstwo, w którym wykreślono wskazaną wcześniej przewidywaną liczbę studentów (dla całego cyklu kształcenia), zastępując ją listą rankingową kandydatów przyjmowanych na studia do granic limitu miejsc wyznaczonego przez Senat Akademii (30 osób). Ostatecznie w dniu 22 września 2020 r. na posiedzeniu Senatu Akademii, po konsultacjach z Wielospecjalistycznym Szpitalem Wojewódzkim w Gorzowie Wielkopolskim (dalej: *Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.*), Rektor zgłosiła propozycję ustalenia limitu przyjęć studentów na kierunek pielęgniarstwo w roku akademickim 2020/2021 w wysokości 50 osób, a członkowie Senatu Akademii zaakceptowali przedstawioną przez Rektora propozycję.

¹⁶ Kandydaci byli przyjmowani na ten kierunek w ramach limitu przyjęć pod warunkiem uzyskania przez Akademię zgody MEiN, co nastąpiło w dniu 14 października 2021 r.

¹⁷ Wynikającej z kompetencji kierowniczych Rektora o których mowa w art. 23 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

o zwiększeniu limitów przyjęć na te kierunki. Zwiększenie limitów przyjęć pozwoliło na utrzymanie odpowiedniej liczby studentów w pełnym procesie kształcenia.

(akta kontroli str. 182-185)

Wprowadzenie limitów poprzedzone zostały analizą w zakresie możliwości realizacji poszczególnych form organizacyjnych zajęć dydaktycznych w Akademii¹⁸. Ponadto limity przyjęć ustalane były w oparciu o informacje uzyskane dzięki współpracy Akademii z interesariuszami zewnętrznymi, m. in. Wielospecjalistycznym Szpitalem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp., a także prognozy na dany rok kalendarzowy dla województwa lubuskiego¹⁹, dotyczące dostępnych pracowników i potrzeb pracodawców.

(akta kontroli str. 179-180, 186-245)

1.2. Rektor ustaliła²⁰ opłaty za przeprowadzenie rekrutacji na kierunku pielęgniarstwo na lata akademickie 2020/2021 i 2021/2022 oraz na kierunku ratownictwo medyczne na rok akademicki 2021/2022, a ich wysokość była zgodna z § 38 rozporządzenia w sprawie studiów. Na próbie losowo wybranych 15 kandydatów, o których mowa powyżej w pkt 1.1. wystąpienia pokontrolnego stwierdzono, że opłaty rekrutacyjne od tych kandydatów były pobierane na warunkach ustalonych przez Akademię. Podczas rekrutacji na ww. kierunki studiów, nie wystąpiły przypadki zwolnień z opłat rekrutacyjnych, kandydaci nie występowali z takimi wnioskami, a w badanych latach akademickich nie określono trybu zwolnień z tych opłat, o czym szerzej w *Sekcji stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 154-158, 164-168, 174-178, 248-254)

Ponadto Akademia ustaliła²¹ wysokość opłat za świadczone usługi edukacyjne na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych dla studentów przyjętych w latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022, stosownie do art. 80 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W okresie kontrolowanym Akademia nie pobierała opłat edukacyjnych za studia stacjonarne na kierunkach pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne.

(akta kontroli str. 255-277)

W badanym okresie Akademia nie prowadziła rekrutacji na studia w języku obcym na kierunku pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne, gdyż nie prowadziła kształcenia w tej formie i w związku z tym nie miała wprowadzonych zasad określających wysokość opłat rekrutacyjnych za tego rodzaju studia.

(akta kontroli str. 72-148, 248-254)

¹⁸ Analiza potencjału dydaktycznego zawarta została we wnioskach Akademii o pozwolenie na utworzenie badanych kierunków studiów.

¹⁹ Opublikowanymi na stronie internetowej <https://barometrzwodow.pl/#lubuskie>, gdzie w oparciu o dane analityczne zebrane ze wszystkich powiatowych urzędów pracy w Polsce, udostępniane były informacje na temat zawodów deficytowych lub zawodów w tzw. nadwyżce.

²⁰ To jest: zarządzenia nr 42/0101/2020 Rektora AJP z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie elektronicznej rejestracji kandydatów, wysokości opłaty rekrutacyjnej oraz miejsca i terminu składania na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022 oraz zarządzenia nr 29/0101/2021 Rektora AJP z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie elektronicznej rejestracji kandydatów, wysokości opłaty rekrutacyjnej oraz miejsca i terminu składania na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022 oraz zarządzenia nr 11/0101/2021 Rektora AJP z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie elektronicznej rejestracji kandydatów, wysokości opłaty rekrutacyjnej oraz miejsca i terminu składania na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022 (czesne za studia).

²¹ To jest: zarządzeniem nr 16/0101/2020 Rektora AJP z dnia 14 lutego 2020 roku w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych dla studentów przyjętych w roku akademickim 2020/2021 oraz zarządzeniem nr 11/0101/2021 Rektora AJP z dnia 16 marca 2021 roku w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych dla studentów przyjętych w roku akademickim 2021/2022.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Rektor określiła wysokość oraz warunki pobierania opłat rekrutacyjnych na pierwszy rok studiów w latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022, lecz nie określiła warunków i trybu zwalniania z tych opłat, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 79 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

(akta kontroli str. 249-254)

Osobą odpowiedzialną była Rektor, z której wyjaśnienia wynikało, że dopiero z dniem 12 lipca 2022 roku wydała zarządzenie Nr 61/0101/2022²² zmieniające zasady pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz warunki zwalniania z opłat za usługi edukacyjne lub stosowanie ulg, stanowiące załącznik do zarządzenia nr 14/0101/2020 Rektora z dnia 11 lutego 2020 r., w którym dodano Rozdział IV. Warunki i tryb udzielania zwolnień w innych opłatach.

(akta kontroli str. 190, 246-247, 278-279)

Z przedstawionej przez Dział Kształcenia Akademii informacji wynikało, że do dnia wydania ww. zarządzenia w procesie rekrutacji na pierwszy rok studiów roku akademickiego 2022/2023 opłaty wniosło 54 kandydatów na kierunek pielęgniarstwo oraz 17 kandydatów na kierunek ratownictwo medyczne. Tym samym osoby te nie uzyskały możliwości skorzystania z warunków i trybu udzielenia zwolnień z tych opłat wprowadzonych w Akademii dopiero z dniem 12 lipca 2022 r.

(akta kontroli str. 246-247, 280)

OCENA CZĄSTKOWA

Funkcjonujący w latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022 system rekrutacyjny na studia na kierunkach pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne, uwzględniał możliwości dydaktyczne Akademii oraz zapotrzebowanie na absolwentów tych kierunków. Akademia przestrzegała regulacji wewnętrznych dotyczących warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia. W badanych latach akademickich ustalono opłaty rekrutacyjne na pierwszy rok studiów, a ich wysokość była zgodna z rozporządzeniem w sprawie studiów. Jednak nie wprowadzono warunków i trybu udzielania zwolnień z opłat rekrutacyjnych.

OBSZAR

2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych

Opis stanu
faktycznego

2.1. W trakcie lat akademickich 2020/2021 i 2021/2022 realizacja standardów kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne, nie była przedmiotem kontroli (wizytacji) podejmowanych przez instytucje zewnętrzne, to jest ani przez PKA, ani Krajową Radę Akredytacyjną Szkół Pielęgniarek i Położnych (dalej: KRASzPiP). W dniu 14 stycznia 2020 roku KRASzPiP dokonała jedynie wstępnej wizytacji w zakresie dokonania oceny niezbędnej do uzyskania akredytacji dla kierunku pielęgniarstwo (studia pierwszego stopnia), wydając pozytywną opinię²³ o spełnianiu przez Akademię standardów kształcenia.

(akta kontroli str. 281-292)

W latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022 studia na kierunku pielęgniarstwo realizowane były w oparciu o program studiów stanowiący załącznik do uchwały nr 34/000/2020 Senatu Akademii z dnia 23 czerwca 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie programu studiów na kierunku pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia

²² Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania.

²³ Stanowiącą podstawę do uzyskania akredytacji od Ministra Zdrowia na prowadzenie studiów na tym kierunku.

o profilu praktycznym²⁴ (dalej: *program studiów na kierunku pielęgniarstwo*). Z kolei w roku akademickim 2022/2021 studia na kierunku ratownictwo medyczne realizowane były w oparciu o program studiów stanowiący załącznik do uchwały nr 47/000/2021 Senatu Akademii z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne – studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym²⁵ (dalej: *program studiów na kierunku ratownictwo medyczne*). W zakresie ogólnej liczby godzin, łącznej liczby punktów ECTS, treści kształcenia, liczby godzin i punktów ECTS w zakresie nauczania praktycznego, zakresu i liczby godzin praktyk zawodowych, programy odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu w sprawie studiów oraz rozporządzeniu w sprawie standardów. Obydwa kierunki studiów I stopnia, pozwalały absolwentom na uzyskanie tytułu licencjata²⁶.

(akta kontroli str. 293-414)

Programy studiów na ww. kierunkach podlegały systematycznej ocenie i doskonaleniu na podstawie przekazywanych na bieżąco Prodziekanowi WNZ sugestii osób prowadzących zajęcia oraz analizie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia (dalej: *WZJK*), stosownie do § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie studiów. Do oceny realizacji programu studiów wykorzystano również wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych, które potwierdziły prawidłową ich realizację, o czym szerzej w *pkt 3.1. wystąpienie pokontrolnego*.

(akta kontroli str. 293, 820-921)

2.2. Z dniem 27 kwietnia 2021 roku Rektor wprowadziła²⁷ zasady organizacji, odbywania i zaliczania studenckich praktyk zawodowych²⁸ (dalej: *zasady organizacji praktyk zawodowych*). Celem praktyk zawodowych było: poszerzenie wiedzy zdobytej na studiach, rozwijanie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych, stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej studentów na rynku pracy, a także zapoznanie ich z zasadami organizacji i mechanizmami funkcjonowania podmiotów gospodarczych i instytucji.

(akta kontroli str. 433-422)

Szczegółowe zasady oraz tryb odbywania i zaliczania praktyk, w tym charakter praktyk, wymiar czasowy, liczbę uzyskanych punktów ECTS (wynikające z programu studiów) określał Regulamin Praktyk Zawodowych oraz Program Praktyk Zawodowych stanowiące załącznik nr 4 do programu studiów na kierunku pielęgniarstwo oraz Regulamin Kształcenia Praktycznego i Praktyk stanowiący załącznik nr 4 do programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne.

(akta kontroli str. 443-452, 637-643)

Formy i kryteria weryfikowania wiedzy oraz oceny realizacji efektów uczenia się, w tym realizacji praktyk studenckich i ich zaliczenia zostały określone w Regulaminie Studiów Akademii oraz w programach studiów na kierunku pielęgniarstwo oraz

²⁴ To jest uchwałę nr 74/000/2019 Senatu Akademii z dnia 19 listopada 2019 r.

²⁵ Senat Akademii uchylił poprzednio podjętą uchwałę nr 7/000/2021 z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne.

²⁶ Po ukończeniu pełnego cyklu studiów, absolwenci kierunku pielęgniarstwo otrzymują tytuł zawodowy licencjata pielęgniarstwa, co umożliwi im samodzielną pracę, uzyskanie specjalizacji zawodowych, a także rozpoczęcie studiów magisterskich. Z kolei absolwenci kierunku ratownictwo medyczne, otrzymują tytuł licencjata oraz przygotowanie do samodzielnego pełnienia roli zawodowej, a także rozpoczęcie studiów magisterskich, jak również studiów specjalizacyjnych. Będą też mieć możliwość podnoszenia kwalifikacji na studiach podyplomowych oraz kursach poszerzających wiedzę i kompetencje.

²⁷ Zarządzeniem nr 26/0101/2021 Rektora AJP z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad organizacji, odbywania i zaliczania studenckich praktyk zawodowych (dalej: *zasady organizacji praktyk zawodowych*).

²⁸ Praktyka zawodowa stanowiła integralną część programu studiów na kierunku pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne.

ratownictwo medyczne. W okresie kontrolowanym nie dokonywano hospitacji praktyk zawodowych na terenie wybranych przez studentów podmiotów leczniczych, ponieważ ich przeprowadzenie nie było możliwe ze względu na obostrzenia związane z pandemią Covid-19, o której mowa w pkt 3.4. *wystąpienia pokontrolnego*. Prodziekan WNZ prowadziła kontrolę prawidłowości realizacji praktyk zawodowych poprzez bezpośrednie rozmowy lub kontakt telefoniczny z wyznaczonymi opiekunami praktyk, co pozwoliło na weryfikację oraz ocenę osiągniętych efektów uczenia się. Dokumentacją pozwalającą na dokonanie takiej oceny były dzienniczki praktyk studenckich, w których opiekunowie praktyk potwierdzali realizację przedstawionych w *sylabusie* efektów uczenia się w ramach praktyk.

(akta kontroli str. 293-414, 415-431, 453-607, 644-725)

2.3. Programy studiów dla kierunków pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne były przygotowane w oparciu o obowiązującą na Akademii procedurę wynikającą z uchwał Senatu Akademii w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia i doskonalenia programu studiów w Akademii²⁹ oraz przyjęte po uzyskaniu pozytywnych opinii Rady Studentów Akademii³⁰.

(akta kontroli str. 726-802)

Na podstawie szczegółowego badania kontrolnego dotyczącego programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne stwierdzono, że został on przygotowany przez powołany przez Rektora zespół³¹ oraz zgodnie z obowiązującą na Akademii procedurą. Po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę Studentów oraz przyjęciu przez Senat Akademii, program realizowano w toku studiów roku akademickiego 2021/2022.

(akta kontroli str. 366-414, 757-783, 798-802)

2.4. W związku z tym, że w okresie objętym kontrolą zarówno studia na kierunku pielęgniarstwo, jak i ratownictwo medyczne prowadzone były stacjonarnie, nie badano relacji³² o której mowa w art. 63 ust. 2 i 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

(akta kontroli str. 12-14)

2.5. Na pierwszy roku studiów na kierunek pielęgniarstwo w roku akademickim 2020/2021 przyjęto 48 osób, a w roku akademickim 2021/2022 – 43 osoby. Natomiast na kierunek ratownictwo medyczne w roku akademickim 2021/2022 przyjęto 48 osób na pierwszy roku studiów. Po przyjęciu na studia na kierunku pielęgniarstwo w roku akademickim 2020/2021 z listy studentów skreślono 11 osób, a w roku akademickim 2021/2022 – 14 osób. Z kolei po przyjęciu na studia na kierunku ratownictwo medyczne w roku akademickim 2021/2022 skreślono pięć osób. Ww. osoby nie

²⁹ To jest: uchwałę nr 71/000/2019 Senatu Akademii z dnia 22 października 2019 r. i uchwałę nr 45/000/2020 Senatu Akademii z dnia 23 czerwca 2020 r. oraz uchwałę nr 28/000.2021 Senatu Akademii z dnia 22 czerwca 2021 r.

³⁰ To jest uchwały nr 33/22 Uczelnianej Rady Samorządu Studentów Akademii z dnia 22 czerwca 2020 r. i uchwały nr 38/2021 z dnia 27 września 2021 r. Rady Studentów Akademii w sprawie opinii dotyczącej programu studiów pierwszego stopnia dla kierunku pielęgniarstwo – profil praktyczny oraz uchwały nr 4/2021 Rady Studentów Akademii z dnia 12 lutego i uchwały nr 25/2021 Rady Studentów Akademii z dnia 18 czerwca 2021 r. w sprawie opinii dotyczącej programu studiów pierwszego stopnia dla kierunku ratownictwo medyczne – profil praktyczny.

³¹ Zarządzeniem nr 96/0101/2020 Rektora Akademii z dnia 17 listopada 2020 r. w sprawie zespołu ds. przygotowania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów pierwszego stopnia dla kierunku ratownictwo medyczne – profil praktyczny (zespół ten był również zobowiązany do opracowania programu studiów, który był następnie dołączany do wniosku). Wszelkie prace analityczne zespoły związane z przygotowaniem wniosku, były równocześnie wykorzystane przy opracowaniu programu studiów.

³² To jest, że zajęcia na studiach stacjonarnych są prowadzone odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych.

podjęły studiów lub zrezygnowały. Na pierwszym roku studiów według stanu na dzień 31 grudnia³³:

- 2020 r. na kierunku pielęgniarstwo studiowały 43 osoby;
- 2021 r. na kierunku pielęgniarstwo - 38 osób na pierwszym roku studiów i 41 osób na drugim roku studiów, a na kierunku ratownictwo medyczne - 46 osób.

(akta kontroli str. 6-7, 10-11, 183-185, 1304)

W roku akademickim 2020/2021 na kierunku pielęgniarstwo (studia stacjonarne pierwszego stopnia) w procesie dydaktycznym obejmującym 24 przedmioty uczestniczyło 29 nauczycieli akademickich. Z kolei w roku akademickim 2021/2022 na kierunku pielęgniarstwo (studia stacjonarne I stopnia) w procesie tym uczestniczyło 43 nauczycieli akademickich. Natomiast w roku akademickim 2021/2022 na kierunku ratownictwo medyczne (studia stacjonarne I stopnia) w procesie dydaktycznym obejmującym 25 przedmiotów uczestniczyło 27 nauczycieli akademickich.

(akta kontroli str. 803-805)

Z powyższego wynika, że w roku akademickim 2020/2021 na kierunku pielęgniarstwo stosunek liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów, którzy rozpoczęli naukę na pierwszym roku studiów wyniósł 60,4%, a w roku akademickim 2021/2022 stosunek ten wyniósł 100%, tym samym relacja ta poprawiła się. Z kolei w roku akademickim 2021/2022 na kierunku ratownictwo medyczne stosunek ten wyniósł 52,1%. Przy uwzględnieniu studentów, którzy zrezygnowali w trakcie procesu kształcenia należy uznać, że wskaźniki te byłyby jeszcze wyższe. Tym samym zachowano właściwe relacje dla zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia w Akademii.

(akta kontroli str. 9, 11, 803-805)

2.6. W okresie kontrolowanym sposób realizacji programów kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne nie był przedmiotem skarg i wniosków składanych przez studentów.

(akta kontroli str. 806-819)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia realizację przez Akademię programów studiów w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych. Programy studiów na kierunkach pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne opracowano zgodnie z obowiązującą w Akademii procedurą, a także z uwzględnieniem uwag i opinii podmiotów zainteresowanych otwarciem ww. kierunków studiów. Programy opracowano zgodnie z rozporządzeniem w sprawie standardów oraz podlegały ocenie i doskonaleniu. Dla obydwu kierunków studiów ustalono programy, formy i terminy odbywania praktyk zawodowych oraz rzetelnie weryfikowano osiągnięte w ramach praktyk efekty uczenia się. Zachowanie właściwych relacji pomiędzy liczbą prowadzących zajęcia, a liczbą studentów, pozwalało zachować odpowiednią jakość kształcenia na obydwu kierunkach studiów.

³³ Na podstawie sprawozdania S-10 POLON Sprawozdanie o studiach wyższych.

3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia

3.1. W celu zapewnienia rzetelnego nadzoru nad jakością kształcenia w Akademii, Rektor wprowadziła³⁴ Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (dalej: *system*). Celem systemu było w szczególności podnoszenie poziomu kształcenia studentów, podnoszenie rangi pracy dydaktycznej oraz inicjowanie działań zmierzających do samodoskonalenia i samokształcenia nauczycieli akademickich, a także stymulowanie ciągłego podnoszenia jakości kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych w Akademii. Strukturę organizacyjną Systemu tworzyły: Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia (dalej: *UZJK*), *WZJK*, Wydziałowy Zespół ds. Programów Studiów (dalej: *WZPS*) oraz Zespół ds. Monitoringu Kariery Zawodowej Absolwentów (dalej: *ZMKZA*).

(akta kontroli str. 820-824)

Rektor powołała³⁵ *WZJK* oraz *WZPS* na Wydziale Turystyki i Nauk o Zdrowiu, a następnie *WNZ*. Do zadań *WZJK* należało w szczególności wdrażanie na wydziale opracowanych przez *UZJK* procedur służących zapewnieniu jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, przedstawianie dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia na wydziale i monitorowanie tych działań oraz przedstawianie corocznych sprawozdań z efektów działania systemu zapewnienia jakości kształcenia na wydziale. Z kolei do zadań *WZPS* należało w szczególności analizowanie programów studiów na poszczególnych kierunkach prowadzonych na wydziale, weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studenta na poszczególnych kierunkach studiów.

(akta kontroli str. 825-835)

Rektor wprowadziła zasady i tryb przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych w Akademii³⁶ (dalej: *zasady i tryb hospitacji*). Hospitacje stanowiły integralną część wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, a ich celem było motywowanie i zachęcanie do rozwoju i podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli oraz eliminowanie błędów merytorycznych i metodycznych. W roku akademickim 2021/2022, Prodziekan *WNZ* dokonała pięciu hospitacji³⁷ wybranych zajęć dydaktycznych, które obejmowały również umiejętności praktyczne niezbędne do wykonywania zawodu pielęgniarki (dwie hospitacje) i ratownika medycznego (trzy hospitacje). Hospitacje przeprowadzono zgodnie z zasadami i trybem hospitacji. We wszystkich przypadkach oceny końcowe z hospitacji zajęć były pozytywne i w związku z tym proponowano kontynuację dotychczasowego sposobu ich realizacji. W roku akademickim 2020/2021 nie przeprowadzono hospitacji zajęć dydaktycznych ze względu na obostrzenia związane z pandemią Covid-19, o których mowa w *pkt 3.4. wystąpienia pokontrolnego*.

(akta kontroli str. 837-849)

³⁴ Zarządzeniem nr 77/0101/2019 Rektora Akademii z dnia 1 października 2019 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

³⁵ Zarządzeniem nr 74/0101/2020 Rektora Akademii z dnia 29 września 2020 r. w sprawie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz wydziałowych zespołów ds. programów studiów na Wydziale Turystyki i Nauk o Zdrowiu (zmienionego zarządzeniem nr 53/01010/2021 Rektora AJP z dnia 8 lipca 2021 r.) oraz zarządzenia nr 75/0101/2021 Rektora AJP z dnia 28 września 2021 r. w sprawie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz wydziałowych zespołów ds. programów studiów na Wydziale Turystyki i Nauk o Zdrowiu i zarządzenia nr 25/0101/2022 Rektora Akademii w sprawie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz wydziałowych zespołów ds. programów studiów na Wydziale Nauk o Zdrowiu.

³⁶ Zarządzeniem nr 83/0101/2016 Rektora AJP z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia zasad hospitacji zajęć dydaktycznych w Akademii.

³⁷ Hospitacje dotyczyły sprawdzenia: prawidłowości realizacji zajęć danego przedmiotu z programem studiów, formy przekazywania treści przedmiotu i stosowanych metod dydaktycznych (prawidłowości ich dobrania, zastosowanych innowacji oraz metod aktywizujących studentów w trakcie zajęć), przygotowania osób prowadzących do zajęć oraz ich punktualności.

W semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 przeprowadzono badanie ankietowe wśród studentów WNZ w zakresie: zgodności treści zajęć z ich tematem, przygotowania osoby prowadzącej do zajęć i jej komunikatywności oraz punktualności przeprowadzonych zajęć. Badanie dotyczyło zajęć prowadzonych na WNZ przez 22 pracowników dydaktycznych. Wyniki ankiety były pozytywne³⁸. W roku akademickim 2021/2022 przeprowadzono analogiczne badanie ankietowe wśród studentów, które potwierdziło wysokie wyniki z poprzedniego roku akademickiego³⁹.

(akta kontroli str. 850-915)

W Akademii, w ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia, wypracowano i stosowano mierniki⁴⁰ ilościowe oraz jakościowe za zaliczenie poszczególnych przedmiotów/modułów, obronę pracy dyplomowej oraz zaliczenie praktyk zawodowych. Mierniki pozwalały określić obszary, w których studenci powinni osiągnąć oraz wykazać określony poziom osiąganych efektów uczenia się⁴¹. Wykazane w sylabusach przedmiotów kryteria dotyczące uzyskania oceny w danym efekcie potwierdziły, że stosowane w Akademii mierniki pozwalały osiągnąć zamierzone efekty kształcenia na obydwu badanych kierunkach.

(akta kontroli str. 911-915, 1019-1057)

Po zakończeniu roku akademickiego 2020/2021, Prodziekan WNZ sporządziła sprawozdanie z posiedzeń WZJK⁴², których tematami były m.in. korekta programu studiów na kierunku pielęgniarstwo, przygotowanie zasad realizacji zajęć praktycznych i praktyk studenckich na kierunku pielęgniarstwo, opracowanie zasad realizacji zajęć praktycznych w przychodniach, omówienie propozycji zmian programowych, aktualizacja kart przedmiotów oraz podsumowanie semestru zimowego. Tematyka posiedzeń WZJK oraz sformułowane wnioski były wykorzystywane w działaniach naprawczych (korygujących).

(akta kontroli str. 916-919, 921)

Ponadto w roku akademickim 2021/2022 kadra dydaktyczna WNZ odbyła dwa spotkania⁴³ w sprawie realizacji programu na kierunku pielęgniarstwo oraz w sprawie programu i realizacji zajęć praktycznych na kierunku ratownictwo medyczne, na których omówiono a następnie zrealizowano wnioski dotyczące sposobu i zakresu zajęć, wzbogacenia pomocy dydaktycznych, korekty programu studiów, aktualizacji kart przedmiotów oraz dokonano podsumowania pierwszego semestru.

(akta kontroli str. 836, 920)

Powołanie przez Rektora ww. zespołów oraz dokonanie ocen na podstawie hospitacji zajęć i badań ankietowych wśród studentów, a następnie przeprowadzenie analizy jakości kształcenia w roku akademickim 2020/2021 na kierunku pielęgniarstwo, spełniało wymagania dotyczące wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia, o którym mowa w § 5 rozporządzenia z dnia 20 sierpnia 2012 r. Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek

³⁸ Według zastosowanej czterostopniowej skali ocen (od 2 do 5) średnia ocena wyniosła 4,87 (najniższa ocena wniosła 4,63, a najwyższa ocena wyniosła 4,87).

³⁹ Średnia ocena pracowników WNZ wyniosła 4,9.

⁴⁰ Mierniki określono także w *sylabusach* zajęć akademickich, wskazujących na stopień realizacji danego efektu niezbędnego dla uzyskania wymaganej oceny.

⁴¹ Aby zaliczyć dany przedmiot, studenci zobowiązani byli osiągnąć wszystkie zakładane efekty uczenia się, a stopień osiągnięcia efektów odzwierciedlała ocena formująca (ocena bieżąca, prowadzona na początku i w trakcie zajęć, przez nauczycieli i studentów) i podsumowująca (prowadzona pod koniec przedmiotu, podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia – precyzuje warunki zaliczenia przedmiotu).

⁴² W roku akademickim 2020/2021 WZJK odbyła 12 posiedzeń.

⁴³ W dniu 28 lutego 2022 r. i 10 marca 2022 r.

i położnych⁴⁴ (dalej: rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych).

(akta kontroli str. 825-835, 837-849, 850-915-921)

Ze względu na brak zakończenia pełnego cyklu kształcenia na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo oraz ratownictwo medyczne (65 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce), Akademia w okresie kontrolowanym nie badała opinii absolwentów w momencie ukończenia studiów, ani nie monitorowała ich karier.

(akta kontroli str. 12-14)

3.2. W zakresie zapewnienia obsady kadrowej i spełnienia wymagań wynikających art. 73 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zgodnie z którymi w ramach programu studiów o profilu praktycznym - co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy stwierdzono, że na kierunku:

- pielęgniarstwo - wymiar zajęć w Akademii jako podstawowym miejscu pracy nauczycieli akademickich w roku akademickim 2020/2021 wyniósł 1 665 godzin z 3 610 godzin (46,1% ogółu), a w 2021/2022 - 4 460 z 7 140 godzin (62,5% ogółu), przy czym dla osób:
 - z tytułem profesora stanowił po 155 godzin pracy⁴⁵ (100% ogółu),
 - ze stopniem doktora habilitowanego, odpowiednio: 90 z 135 godzin (66,6% ogółu) i 40 z 215 godzin (18,6%),
 - ze stopniem doktora 180 godzin z 390 godzin (46,2%) i 375 z 515 godzin (72,8% ogółu),
 - pozostałych nauczycieli akademickich 1 240 godzin z 2 930 godzin (42,3%) i 3 890 z 6 255 godzin (62,2% ogółu);
- ratownictwo medyczne - wymiar zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich w uczelni jako podstawowym miejscu pracy w roku 2021/2022 wyniósł 300 godzin z 1 855 godzin (16,2% ogółu), przy czym dla nauczycieli:
 - z tytułem profesora - 15 godzin (100% ogółu),
 - ze stopniem doktora habilitowanego - nie odnotowano godzin pracy w Akademii jako podstawowym miejscu⁴⁶,
 - ze stopniem doktora – 285 godzin z 448 godzin (63,6% ogółu),
 - pozostałych – nie prowadzono zajęć w Akademii jako podstawowym miejscu pracy⁴⁷.

(akta kontroli str. 6, 8-9, 11)

Stwierdzono, że w przypadku nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku pielęgniarstwo w roku akademickim 2020/2021 i ratownictwo medyczne w roku akademickim 2021/2022 nie były spełnione wymogi wynikające art. 73 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, o czym szerzej w *Sekcji stwierdzone nieprawidłowości, pkt 1.*

(akta kontroli str. 6, 8-9, 11)

⁴⁴ Dz. U. z 2012 r. poz. 970.

⁴⁵ W latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022 wśród nauczycieli akademickich z tytułem profesora prowadzących zajęcia na kierunkach pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne, nie odnotowano godzin stanowiących dodatkowe miejsce pracy.

⁴⁶ W roku akademickim 2021/2022 wśród nauczycieli akademickich ze stopniem doktora habilitowanego prowadzących zajęcia na kierunku ratownictwo medyczne, nie odnotowano godzin pracy w Akademii jako podstawowym miejscu pracy, natomiast wymiar prowadzonych przez nich zajęć wyniósł 282 godziny (100% jako dodatkowe miejsce pracy).

⁴⁷ W roku akademickim 2021/2022 wśród pozostałych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku ratownictwo medyczne, nie odnotowano godzin pracy w Akademii jako podstawowym miejscu pracy. Wymiar prowadzonych przez nich zajęć wyniósł 1 110 godziny (jako dodatkowe miejsce pracy).

Ze względu na brak zakończenia pełnego cyklu kształcenia na ww. kierunkach nie dokonywano jeszcze oceny okresowej pracowników prowadzących działalność dydaktyczną - Akademia była zobligowana do dokonania tego rodzaju oceny w okresie do czterech lat⁴⁸.

(akta kontroli str. 922-935)

W okresie kontrolowanym zasoby kadrowe Akademii nie były przedmiotem kontroli (wizytacji) organów zewnętrznych (PKA, KRASzPiP i innych), ani przedmiotem skarg kierowanych przez pracowników bądź studentów.

(akta kontroli str. 281-282, 806-819)

3.3. W procesie kształcenia na kierunku pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne infrastrukturę Akademii stanowiły budynki od nr 5 do nr 8 przy ul. F. Chopina 52 w Gorzowie Wlkp. (dalej: *budynek nr 5, budynek nr 6, budynek nr 7 i budynek nr 8*), z których korzystali również studenci, innych niż medyczne, kierunków.

(akta kontroli str. 936-942)

W roku akademickim 2020/2021 studenci pielęgniarstwa w budynku nr 8 mieli do dyspozycji: siedem sal ćwiczeniowych przeznaczonych łącznie na 194 osoby, osiem sal wykładowych łącznie na 637 osób, jedną salę komputerową na 20 osób, jedną pracownię umiejętności technicznych na osiem osób, dwie pracownie umiejętności pielęgniarstwa łącznie na 16 osób, jedną pracownię anatomii, fizjologii i patologii na 15 osób oraz Interdyscyplinarne Laboratorium Europejskich Systemów Zarządzania na 32 osoby. Z kolei w roku akademickim 2021/2022, studenci kierunku pielęgniarstwo i kierunku ratownictwo medyczne w budynku nr 8 mieli do dyspozycji: sześć sal ćwiczeniowych łącznie na 162 osoby, osiem sal wykładowych łącznie na 561 osób, jedną salę komputerową na 20 osób, trzy pracownie umiejętności praktycznych łącznie na 24 osoby, jedną pracownię umiejętności technicznych na osiem osób, dwie pracownie umiejętności pielęgniarstwa łącznie na 16 osób, jedną pracownię anatomii, fizjologii i patologii na 15 osób oraz Interdyscyplinarne Laboratorium Europejskich Systemów Zarządzania na 32 osoby.

(akta kontroli str. 937-938)

Ponadto studenci kierunku pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne korzystali z infrastruktury w budynku nr 5 w którym znajdowały się: cztery sale seminaryjne przeznaczone łącznie na 58 osób, trzy sale ćwiczeniowe łącznie na 77 osób, cztery sale wykładowe łącznie na 161 osób, sześć sal komputerowych łącznie na 92 osoby, jedna sala konferencyjna na 12 osób i jedna aula na 434 osoby. Z kolei w budynku nr 6 znajdowało się: pięć sal wykorzystywanych jako pracownie / laboratoria na łącznie 72 osoby, sześć – jako sale ćwiczeniowe / laboratoria na łącznie 142 osoby, cztery – jako sale wykładowe / laboratoria łącznie na 154 osoby, cztery sale komputerowe łącznie na 75 osób, jedna sala wykładowa – na 140 osób i jedno studio nagrań. Natomiast w budynku nr 7 znajdowało się: sześć laboratoriów łącznie na 73 osoby, czternaście sal wykładowych łącznie na 486 osób i jedna sala seminaryjna na 20 osób.

(akta kontroli str. 939-941)

Stwierdzono⁴⁹, że w procesie kształcenia wyposażenie sal, dostęp do komputerów oraz komputerowych baz danych oraz katalogów znajdujących się w zasobach sieci

⁴⁸ Na podstawie §6 ust.1 zarządzenia nr 6/0101/2020 Rektora AJP z dnia 24 stycznia 2020 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny okresowej nauczycieli akademickich Akademii, ocena okresowa jest dokonywana nie rzadziej niż raz na cztery lata.

⁴⁹ Na podstawie zestawień środków trwałych, przedmiotów niskocennych oraz wykazów narzędzi i sprzętu medycznego, a także informacji dotyczącej zasobów bibliotecznych, katalogów i baz danych oraz ich dostępu w sieci bibliotecznej Akademii.

bibliotecznej Akademii⁵⁰ był wystarczające i odpowiednie do zmieniającej się liczby studentów na obydwu badanych kierunkach. Infrastruktura akademii zapewniała prawidłową realizację zadań dydaktycznych, a w przypadku kierunku pielęgniarstwo, spełniała dodatkowo wymogi § 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych.

(akta kontroli str. 937-964)

W okresie kontrolowanym nie odnotowano skarg kierowanych przez pracowników bądź studentów, dotyczących problemów z infrastrukturą lub dostępem do zasobów Akademii.

(akta kontroli str. 806-819)

Na pierwszym roku studiów na kierunku pielęgniarstwo⁵¹ w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021⁵², określono następującą liczebność grup studentów w podziale na rodzaj zajęć, w tym liczbę studentów w salach⁵³: jedna grupa wykładowa – 48 studentów, dwie grupy ćwiczeniowe (jedna grupa – 20 studentów na salę i jedna grupa - 28 studentów na salę), pięć grup ćwiczeniowych w salach umiejętności pielęgniarstwa (cztery grupy po siedmiu studentów na salę i dwie grupy po 10 studentów na salę). W semestrze zimowym studenci pierwszego roku pielęgniarstwa nie mieli⁵⁴ lektoratów, nie odbywali zajęć praktycznych (grupy projektowe) i seminariów, a praktyki odbywali indywidualnie. Z kolei w semestrze letnim liczebności grup studentów pielęgniarstwa wyniosła⁵⁵: jedna grupa wykładowa – 38 studentów, dwie grupy ćwiczeniowe (jedna grupa – 15 studentów na salę i jedna grupa - 23 studentów na salę), pięć grup ćwiczeniowych w salach umiejętności pielęgniarstwa (trzy grupy po sześciu studentów na salę, dwie grupy po siedmiu studentów na salę i jedna grupa - ośmiu studentów na salę) oraz 10 grup projektowych na zajęciach praktycznych (dwie grupy po trzech studentów na salę oraz osiem grup po czterech studentów na salę). W semestrze letnim studenci kierunku pielęgniarstwo nie mieli seminariów⁵⁶, a praktyki odbywali indywidualnie. Natomiast wykłady i lektoraty odbywały się w różnych formach ze względu na obostrzenia związane z pandemią Covid-19.

(akta kontroli str. 963-968)

Na pierwszym roku studiów na kierunku pielęgniarstwo w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022, określono następujące liczebności grup studentów: jedna

⁵⁰ Sieć biblioteczną Akademii stanowiły: Biblioteka Główna oraz Biblioteka Wydziału Humanistycznego. W sieci bibliotecznnej Akademii w dziale medycznym i naukach pokrewnych znajdowało się około 3 tys. pozycji, a studenci mieli dostęp do zasobów w postaci książek, elektronicznych czasopism i baz danych poprzez komputery na uczelni oraz poprzez konta osobiste użytkowników (dostęp do katalogów był otwarty 24h na dobę, a dostęp do baz elektronicznych – z sieci komputerowej Akademii na terenie uczelni). Od października 2022 roku w Bibliotece Głównej będzie funkcjonował Oddział Głównej Biblioteki Lekarskiej w Warszawie, który w swoich zasobach posiada dostęp elektronicznych medycznych baz naukowych w różnych językach, a także szeroki dostęp do czasopism elektronicznych i papierowych.

⁵¹ Na kierunku pielęgniarstwo studenci odbywali kształcenie w semestrze I (zimowy) i semestrze II (letni) roku akademickiego 2021/2022 (pierwszy rok studiów) oraz w semestrze III (zimowy) i semestrze IV (letni) roku akademickiego 2021/2022 (drugi rok studiów).

⁵² W roku akademickim 2020/2021 ze względu na zmieniające się wytyczne związane z kolejnymi falami pandemii Covid-19, w różnych okresach kształcenie odbywało się w jednej z trzech form: 1) kształcenia stacjonarnego z elementami kształcenia zdalnego – co najmniej 50% godzin zajęć dydaktycznych odbywało się stacjonarnie w siedzibie uczelni, 2) kształcenia zdalnego z elementami kształcenia stacjonarnego – co najmniej 25% godzin zajęć dydaktycznych odbywało się stacjonarnie w siedzibie uczelni 3) kształcenia zdalnego - 100% godzin zajęć odbywało się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy użyciu platformy *MS Teams*.

⁵³ To jest sala wykładowa, sala ćwiczeniowa, sala umiejętności pielęgniarstwa, sala umiejętności praktycznych, sala laboratoryjna, sala seminaryjna.

⁵⁴ Brak w planie studiów semestru zimowego.

⁵⁵ W semestrze letnim roku akademickiego 2020/2021 liczebność grup na zajęciach praktycznych odbywanych na terenie szpitala oraz przychodni oraz w salach umiejętności pielęgniarstwa w Akademii, została dostosowana do obostrzeń wynikających z przeciwdziałania i zwalczania pandemii Covid-19.

⁵⁶ Brak w planie studiów semestru letniego.

grupa wykładowa – 40 studentów, dwie grupy ćwiczeniowe (jedna grupa – 17 studentów na salę i jedna grupa - 23 studentów na salę), pięć grup ćwiczeniowych w salach umiejętności pielęgniarskich (trzy grupy po ośmiu studentów na salę, jedna grupa – siedmiu studentów na salę i jedna grupa - dziewięciu studentów na salę). Tak samo jak w poprzednim roku akademickim, studenci pierwszego roku pielęgniarstwa w semestrze zimowym nie mieli⁵⁷ lektoratów, nie odbywali zajęć praktycznych (grupy projektowe) i seminariów, a praktyki odbywali indywidualnie. Z kolei w semestrze letnim liczebności grup studentów pielęgniarstwa wyniosła: jedna grupa wykładowa – 29 studentów, dwie grupy ćwiczeniowe (jedna grupa – 12 studentów na salę i jedna grupa - 17 studentów na salę), pięć grup ćwiczeniowych w salach umiejętności pielęgniarskich (dwie grupy po pięciu studentów na salę, dwie grupy po sześciu studentów na salę i jedna grupa – siedmiu studentów na salę) oraz osiem grup projektowych na zajęciach praktycznych (trzy grupy po trzech studentów na salę oraz pięć grup po czterech studentów na salę). W semestrze letnim studenci kierunku pielęgniarstwo nie mieli⁵⁸ seminariów, a praktyki indywidualnie. Natomiast wykłady i lektoraty odbywały się w różnych formach ze względu na obostrzenia związane z pandemią Covid-19.

(akta kontroli str. 963-964, 969-970)

Na drugim roku studiów na kierunku pielęgniarstwo w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022⁵⁹, określono następujące liczebności grup studentów: jedna grupa wykładowa – 41 studentów, dwie grupy ćwiczeniowe (jedna grupa – 16 studentów na salę i jedna grupa - 25 studentów na salę), sześć grup ćwiczeniowych w salach umiejętności pielęgniarskich (trzy grupy po sześciu studentów na salę, dwie grupy po ośmiu studentów na salę i jedna grupa – siedmiu studentów na salę) oraz 10 grup projektowych na zajęciach praktycznych (dziewięć grup po czterech studentów na salę oraz jedna grupa - pięciu studentów na salę). W semestrze zimowym studenci nie mieli⁶⁰ seminariów, a wykłady i lektoraty odbywały się zdalnie, a praktyki indywidualnie. Z kolei w semestrze letnim liczebność grup studentów pielęgniarstwa wyniosła: jedna grupa wykładowa – 39 studentów, dwie grupy ćwiczeniowe (jedna grupa – 16 studentów na salę i jedna grupa - 23 studentów na salę), sześć grup ćwiczeniowych w salach umiejętności pielęgniarskich (jedna grupa - pięciu studentów na salę, trzy grupy po sześciu studentów na salę i dwie grupy po ośmiu studentów na salę) oraz 10 grup projektowych na zajęciach praktycznych (dwie grupy po trzech studentów na salę, siedem grup po czterech studentów na salę i jedna grupa – 5 studentów na salę), a także pięć grup seminaryjnych (dwie grupy po siedmiu studentów na salę, dwie grupy po ośmiu studentów na salę i jedna grupa – dziewięciu studentów na salę). W semestrze letnim praktyki odbywały się indywidualnie. Natomiast wykłady i lektoraty odbywały się w różnych formach ze względu na obostrzenia związane z pandemią Covid-19.

(akta kontroli str. 963-964, 971-976)

⁵⁷ Brak w planie studiów semestru zimowego.

⁵⁸ Brak w planie studiów semestru zimowego.

⁵⁹ W roku akademickim 2021/2022 ze względu na zmieniające się wytyczne związane z kolejnymi falami pandemii Covid-19, w różnych okresach kształcenie odbywało się w jednym z czterech trybów: 1) kształcenia w trybie stacjonarnym – 100% godzin zajęć dydaktycznych odbywało się w siedzibie uczelni, 2) kształcenia w trybie hybrydowym z elementami kształcenia w trybie zdalnym – co najmniej 50% godzin zajęć dydaktycznych odbywało się tradycyjnie w siedzibie uczelni, 3) kształcenia w trybie hybrydowym z elementami kształcenia stacjonarnego – co najmniej 25% godzin zajęć dydaktycznych odbywało się stacjonarnie w siedzibie uczelni 4) kształcenia zdalnego – 100% godzin zajęć odbywało się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy użyciu platformy *MS Teams*.

⁶⁰ Brak w planie studiów semestru zimowego.

Na pierwszym roku studiów na kierunku ratownictwo medyczne⁶¹ w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022, określono następujące liczebności grup studentów: jedna grupa wykładowa – 46 studentów, dwie grupy ćwiczeniowe po 23 studentów na salę, cztery grupy ćwiczeniowe w salach umiejętności praktycznych (jedna grupa - 10 studentów na salę, jedna grupa – 11 studentów na salę, jedna grupa - 12 studentów na salę i jedna grupa – 13 studentów na salę) oraz cztery grupy laboratoriów (jedna grupa - 10 studentów na salę, jedna grupa – 11 studentów na salę, jedna grupa - 12 studentów na salę i jedna grupa – 13 studentów na salę). W semestrze zimowym studenci nie mieli⁶² seminariów, wykłady i lektoraty odbywały się zdalnie, a praktyki indywidualnie. Z kolei w semestrze letnim liczebności grup studentów ratownictwa medycznego wyniosła: jedna grupa wykładowa – 44 studentów, dwie grupy ćwiczeniowe (jedna grupa – 21 studentów na salę i jedna grupa - 23 studentów na salę), cztery grupy ćwiczeniowe w salach umiejętności praktycznych (jedna grupa - ośmiu studentów na salę, jedna grupa – 11 studentów na salę, jedna grupa - 12 studentów na salę i jedna grupa – 13 studentów na salę) oraz cztery grupy laboratoriów (jedna grupa - ośmiu studentów na salę, jedna grupa – 11 studentów na salę, jedna grupa - 12 studentów na salę i jedna grupa – 13 studentów na salę). W semestrze letnim studenci kierunku ratownictwo medyczne nie mieli⁶³ seminariów, a praktyki indywidualnie. Natomiast wykłady i lektoraty odbywały się w różnych formach ze względu na obostrzenia związane z pandemią Covid-19.

(akta kontroli str. 963-964, 977-986)

Wielkość grup studentów na badanych kierunkach studiów była zgodna z uregulowaniami wewnętrznymi obowiązującymi w Akademii, to jest zasadami i trybem przydzielania godzin dydaktycznych⁶⁴ i regulacjami zewnętrznymi⁶⁵ oraz przy uwzględnieniu obostrzeń związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem pandemii Covid-19.

(akta kontroli str. 981-986)

W okresie objętym kontrolą w Akademii nie odnotowano skarg dotyczących zbyt dużej liczby osób w poszczególnych grupach studentów, a także nie było kontroli (wizytacji) organów zewnętrznych (takich jak PKA, KRASzPiP lub innych) w tym zakresie.

(akta kontroli str. 281-282, 806-819)

Na podstawie wybranego roku akademickiego 2020/2021 sprawdzono obciążenia godzinami dydaktycznymi⁶⁶ (dalej: *godziny*) studentów na kierunku pielęgniarstwo (studia stacjonarne I stopnia) w wymiarze dziennym, tygodniowym i semestralnym. W semestrze zimowym dla wszystkich grup: liczba godzin dziennie⁶⁷ wyniosła -

⁶¹ Na kierunku ratownictwo medyczne studenci odbywali kształcenie w semestrze I (zimowy) i semestrze II (letni) roku akademickiego 2021/2022 (pierwszy rok studiów).

⁶² Brak w planie studiów semestru zimowego.

⁶³ Brak w planie studiów semestru letniego.

⁶⁴ Zarządzenie nr 57/0101/2019 Rektora AJP z dnia 12 września 2019 r. w sprawie zasad i trybu przydzielania godzin dydaktycznych w Akademii.

⁶⁵ To jest: rozporządzenia w sprawie standardów oraz uchwały KRASzPiP, to jest uchwały nr 8/II/06 z dnia 23 marca 2006 r. i uchwały nr 24/VI/2021 z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie określania szczegółowych zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo.

⁶⁶ Godzina dydaktyczna wynosiła 45 minut.

⁶⁷ Obciążenia dydaktyczne wszystkich grup studentów według harmonogramu zajęć dla roku akademickiego 2020/2021 (semestr zimowy): zajęcia najwcześniej zaczynały się o godz. 8:00, a najpóźniej kończyły się o godz. 22:00. I tak np. najmniejsza liczba godzin zajęć dziennie wyniosła trzy godziny (godzina rozpoczęcia zajęć – 15:30 i godzina zakończenia zajęć - 18:15), a najwięcej 17 godzin (godzina rozpoczęcia zajęć – 8:00 i godzina zakończenia zajęć - 18:30). Harmonogram godzinowy zajęć był podyktowany organizacją zajęć stosownie do obostrzeń związanych z Covid-19.

najmniej trzy godziny, a najwięcej 17 godzin (średnio⁶⁸ 13 godzin), liczba godzin tygodniowo wyniosła - najmniej 9 godzin, a najwięcej 77 godzin (średnio 43 godziny), a semestralnie - 973 godziny. Z kolei w semestrze letnim dla wszystkich grup: liczba godzin dziennie⁶⁹ wyniosła - najmniej dwie godziny, a najwięcej 47 godzin (średnio 24,5 godziny), liczba godzin tygodniowo wyniosła - najmniej 33 godziny, a najwięcej 229 godzin (średnio 131 godzin), a semestralnie – 1 804 godziny.

(akta kontroli str. 987-991)

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano skarg dotyczących zbyt dużej liczby godzin dydaktycznych w ciągu dnia prowadzonych w Akademii.

(akta kontroli str. 806-819)

3.4. Na kierunku pielęgniarstwo w latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022 na pierwszym roku studiów łączny wymiar zrealizowanych zajęć praktycznych pod względem liczby godzin w ogólnym wymiarze zajęć wyniósł 930 godzin, co stanowiło 69%. Natomiast w roku akademickim 2021/2022 na drugim roku studiów na kierunku pielęgniarstwo łączny wymiar zajęć praktycznych pod względem liczby godzin w ogólnym wymiarze zajęć wyniósł 1 375 godzin, co stanowiło 82,3%. Z kolei na kierunku ratownictwo medyczne w roku akademickim 2021/2022 na pierwszym roku studiów łączny wymiar zajęć praktycznych pod względem liczby godzin w ogólnym wymiarze zajęć wyniósł 635 godzin, co stanowiło 67,8%.

(akta kontroli str. 993-994)

Zajęcia praktyczne realizowane były w formach ćwiczeń, ćwiczeń laboratoryjnych w salach umiejętności pielęgniarskich i salach umiejętności praktycznych w Akademii oraz na zajęciach praktycznych w podmiotach leczniczych. Realizowano program i formy praktyk zawodowych.

(akta kontroli str. 992-994, 1019-1057)

W odniesieniu do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, na prowadzonym w roku akademickim 2020/2021 kierunku pielęgniarstwo, Akademia nie realizowała tych zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zajęcia te odbywały się przy zachowaniu obostrzeń związanych z pandemią Covid-19 w kontakcie bezpośrednim w Akademii oraz w wybranych podmiotach leczniczych. W związku z tym nie badano warunku dotyczącego relacji, o której mowa § 1d rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia⁷⁰.

(akta kontroli str. 992, 995-1018)

W związku z zagrożeniem związanym z Covid-19 i możliwymi konsekwencjami dla obniżenia jakości kształcenia, na WNZ wprowadzono tryb hybrydowy nauczania (wykłady i niektóre ćwiczenia np. etyka zawodu pielęgniarki, psychologia, pedagogika, język angielski i język niemiecki), realizowane były on-line. Natomiast

⁶⁸ Średnia arytmetyczna.

⁶⁹ Obciążenia dydaktyczne wszystkich grup studentów według harmonogramu zajęć dla roku akademickiego 2020/2021 (semestr letni): zajęcia najwcześniej zaczynały się o godz. 8:00, a najpóźniej kończyły się o godz. 22:00. I tak np. najmniejsza liczba godzin zajęć dziennie wyniosła dwie godziny (godzina rozpoczęcia zajęć – 15:30 i godzina zakończenia zajęć - 17:0), a najwięcej 47 godzin (godzina rozpoczęcia zajęć – 8:00 i godzina zakończenia zajęć - 20:00). Harmonogram godzinowy zajęć był podyktowany organizacją zajęć stosownie do obostrzeń związanych z Covid-19.

⁷⁰ Zgodnie z którym w roku akademickim 2020/2021 student mógł uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość część efektów uczenia się przypisanych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, umożliwiających uzyskanie nie więcej niż 20% liczby punktów ECTS określonej dla tych zajęć w programie studiów dla danego roku studiów. W roku akademickim 2019/2020 w Akademii nie prowadzono kierunków pielęgniarstwo oraz ratownictwo medyczne, a w związku z tym nie sprawdzano również warunku dotyczącego relacji, o której mowa w § 1b rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia (umożliwiających uzyskanie nie więcej niż 40% liczby punktów ECTS określonej dla tych zajęć w programie studiów dla danego roku studiów).

zajęcia z podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, kwalifikowanej pierwszej pomocy, pierwszej pomocy i podstawowych czynności BLS oraz przemieszczania i transportu chorych i poszkodowanych odbywały się w bezpośrednim kontakcie⁷¹. Studenci pielęgniarstwa przed zajęciami praktycznymi realizowanymi w placówkach medycznych, zostali zobligowani do wykonania badań lekarskich oraz także do zaszczepienia się przeciwko wirusowi Sars-Cov-2.

(akta kontroli str. 995-1018)

W okresie kontrolowanym Akademia związana była warunkami 28 porozumień z podmiotami leczniczymi⁷², w których w latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022 prowadzono kształcenie praktyczne w zawodach pielęgniarki oraz ratownika medycznego. Z tego 23 porozumienia zawarto z podmiotami leczniczymi, w których praktyki odbywali studenci pielęgniarstwa oraz pięć porozumień w których praktyki odbywali studenci ratownictwa medycznego. Szczegółowym badaniem kontrolnym objęto siedem porozumień zawartych z podmiotami leczniczymi, to jest: dwa porozumienia zawarte ze Szpitalem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp., porozumienie zawarte ze Specjalistycznym Zakładem Medycznym Fundacji „Nasze Zdrowie” Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej (dalej: NZOZ) w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o., porozumienie zawarte z NZOZ Zespół Pielęgniarek i Położnych „Puls” spółka cywilna w Gorzowie Wlkp., porozumienie zawarte ze Żłobkiem Miejskim nr 4 w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o., porozumienie zawarte z Domem Pomocy Społecznej Nr 1 w Gorzowie Wlkp. oraz porozumienie zawarte z Samodzielną Publiczną Stacją Pogotowia Ratunkowego z siedzibą w Gorzowie Wlkp. Kontrola prowadzonych zadań ww. podmiotach prowadzona była przez pracowników dydaktycznych Akademii, którzy zostali oddelegowani w celu bezpośredniego nadzoru nad praktykami (obserwacja i ocena studentów). Stwierdzono, że ww. porozumienia nie zawierały wszystkich informacji wymaganych przepisami art. 89 ust. 5 pkt 3 i 7 7 ustawy o działalności leczniczej, o czym szerzej w *Sekcji stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 2.

(akta kontroli str. 1058-1139)

Na podkreślenie zasługuje, że w dniu 23 maja 2022 roku Akademia podpisała dwa listy intencyjne, to jest z Krajową Izbą Diagnostów Laboratoryjnych z siedzibą w Warszawie (dalej: KIDL) oraz Szpitalem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. Przedmiotem listu intencyjnego z KIDL była deklaracja nawiązania współpracy oraz podjęcia działań mających na celu uruchomienie od roku akademickiego 2023/2024 jednolitych studiów magisterskich na kierunku medycyna laboratoryjna. Z kolei przedmiotem listu intencyjnego ze Szpitalem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. była współpraca i wzajemne wspieranie się w związku z zamiarem rozbudowy i poprawienia jakości bazy laboratoryjnej w jednostkach szpitala⁷³, ze szczególnym uwzględnieniem Laboratorium Szpitalnego oraz Uniwersyteckiego Centrum Onkologii w Gorzowie Wlkp., a także bazy dydaktyczno-laboratoryjnej w projektowanym w Akademii Centrum Symulacji Medycznej na WNZ.

(akta kontroli str. 1140-1144)

W latach akademickich 2020/2021 i 2021/2022 Rektor podjęła szereg działań w celu zminimalizowania negatywnego wpływu epidemii COVID-19 na proces dydaktyczny w Akademii. Informacje dotyczące funkcjonowania uczelni były podawane

⁷¹ Zajęcia na Akademii lub zajęcia praktyczne np. w szpitalu realizowane były w małych grupach z zachowaniem obostrzeń sanitarnych (studenci i wykładowcy nosili maseczki, w trakcie zajęć stosowano przerwy (wietrzenie sal), stosowano dezynfekcję rąk oraz sprzętu i mebli w pracowniach.

⁷² Zawarcie porozumień poprzedzone było deklaracjami współpracy pomiędzy Akademią, a podmiotami leczniczymi..

⁷³ M.in. strony zadeklarowały podjęcie starań o powołanie kierunku *Medycyna analityczna / Analityka medyczna / Medycyna laboratoryjna*, kolejnego obok już istniejących kierunków na WNZ.

w komunikatach Rektora poprzez publikowanie ich na stronie internetowej Akademii w zakładce aktualności oraz zakładce COVID 19, a także przesyłano na indywidualne (służbowe) konta mailowe pracowników oraz na indywidualne konta studentów w ramach tzw. *elektronicznego dziekanatu*. Ustalono procedury bezpieczeństwa w zakresie funkcjonowania Akademii⁷⁴ - dla studentów, nauczycieli akademickich, pracowników administracji, pracowników obsługi oraz osób zewnętrznych i na bieżąco monitorowano poziom zachorowań wśród pracowników i studentów. Wprowadzono możliwość pracy zdalnej. Zajęcia dydaktyczne, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Edukacji i Nauki, prowadzone były w trybie zdalnym. Natomiast zajęcia, których realizacja nie była możliwa w trybie zdalnym, zawieszano i realizowano w późniejszym okresie łącznie z miesiącami wakacyjnymi. W sytuacji, kiedy Ministerstwo Edukacji Narodowej umożliwiło prowadzenie zajęć w formie hybrydowej, w Akademii zastosowano również odpowiednie środki zabezpieczające⁷⁵. W Akademii powołano Uczelniany zespół ds. nauczania zdalnego oraz koordynatorów wydziałowych⁷⁶, który prowadził systematyczne szkolenia w zakresie obsługi wirtualnych narzędzi do pracy zdalnej i dokumentowania osiągnięć studentów. Ponadto wprowadzono opiekę psychologiczną dla pracowników i studentów uczelni związaną z negatywnym wpływem pandemii COVID-19, a także wydłużono terminy: sesji egzaminacyjnej, składania prac dyplomowych oraz wprowadzono elektroniczny obieg dokumentów. Na kierunkach medycznych studenci mieli obowiązek szczepienia się, a zajęcia praktyczne odbywały się w normalnym trybie przy zachowaniu odpowiednich obostrzeń.

(akta kontroli str. 1145-1273)

3.5. Akademia nie podlegała ocenie jakości kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne ani przez PKA, ani przez KRASzPiP ze względu na brak zakończenia pełnego cyklu kształcenia na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, określonego w art. 65 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (co najmniej sześć semestrów)⁷⁷ i w związku z tym nie posiadała akredytacji w tym zakresie.

(akta kontroli str. 281-282, 1274)

⁷⁴ To jest: przez cały okres pandemii Covid-19 wszyscy pracownicy administracji i obsługi byli wyposażeni w rękawiczki ochronne, maseczki oraz płyny dezynfekcyjne, wprowadzono nakaz noszenie maseczek na terenie całej uczelni oraz wprowadzono zasadę utrzymywania dystansu społecznego, na terenie całej Akademii zainstalowano dozowniki do dezynfekcji rąk, ograniczono możliwość poruszania się po terenie uczelni osób zewnętrznych (interesanci byli przyjmowani wyłącznie po wcześniejszym umówieniu i przy zachowaniu zasad profilaktyki covidowej), a w miejscach przyjęć interesantów zamontowano osłony z tworzywa sztucznego chroniące przed bezpośrednim kontaktem, zawieszono możliwość organizowania w tzw. „kontakcie bezpośrednim” konferencji, sympozjów, debat etc. (niezbędne spotkania pracowników, takie jak posiedzenie m.in. Senatu, odbywały się zdalnie lub hybrydowo przy zachowaniu zasad profilaktyki covidowej) oraz odbywania podróży służbowych (poza uzasadnionymi przypadkami), a wszyscy pracownicy zostali wyposażeni w przyłbice oraz otrzymali nakaz noszenia identyfikatorów.

⁷⁵ To jest: w każdej sali dydaktycznej dostępny był płyn dezynfekcyjny; prowadzący zajęcia mieli obowiązek wietrzenia sal przez 10 minut po każdym 40 minutach zajęć, sprzęt, meble i klamki w salach dydaktycznych były systematycznie dezynfekowane, prowadzący i studenci mieli obowiązek noszenia maseczek podczas zajęć, każdy student miał dostęp do środków dezynfekcyjnych znajdujących się w salach dydaktycznych oraz innych punktach na terenie całej uczelni; w salach dydaktycznych zastosowano zasadę utrzymywania dystansu społecznego pomiędzy poszczególnymi osobami, zmniejszono liczebność grup, na wszystkich kierunkach, stosownie do warunków pomieszczeń (w przypadku ćwiczeń w laboratoriach grupy liczyły nawet 4-5 osób), plan zajęć ułożono w taki sposób, aby studenci mieli kontakt z jak najmniejszą liczbą prowadzących, w tym: zajęcia z jednym prowadzącym „blokowano” po trzy lub więcej godzin (wcześniej odbywały się po 1,5 godziny) oraz zróżnicowano czas rozpoczynania zajęć przez studentów poszczególnych lat (tj.: pierwszy rok studiów – godz. 8.00, drugi rok studiów – godz. 8.15, trzeci rok studiów – godz. 8.30), co zminimalizowało możliwość kontaktów między studentami w czasie przerw w zajęciach.

⁷⁶ W ramach Uczelnianego zespołu ds. nauczania zdalnego powołano także koordynatorów – studentów wspierających swych kolegów i koleżanki w procesie nauczania zdalnego.

⁷⁷ Na kierunku pielęgniarstwo ukończono cztery semestry (lata akademickie 2020/2021 i 2021/2022), a na kierunku ratownictwo medyczne ukończono dwa semestry (rok akademicki 2021/2022).

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Wymiar zajęć prowadzonych w roku akademickim 2020/2021 przez nauczycieli akademickich na kierunku pielęgniarstwo i zatrudnionych w Akademii jako podstawowym miejscu pracy stanowił 46,1% wszystkich godzin. Z kolei wymiar zajęć prowadzonych w roku akademickim 2021/2022 przez nauczycieli akademickich na kierunku ratownictwo medyczne i zatrudnionych w Akademii jako podstawowym miejscu pracy stanowił 16,2% wszystkich godzin. W związku z tym ww. latach akademickich nie spełniono wymogów wynikających z art. 73 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zgodnie z którym w ramach programu studiów o profilu praktycznym - co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

(akta kontroli str. 6, 8-9, 11)

Prorektor ds. Kształcenia wyjaśnił, że: (...) oba kierunki studiów ze względu na wyjątkowo specjalistyczny zakres wiedzy prowadzone są przez właściwą, wysoce wyspecjalizowaną kadrę badawczo-dydaktyczną, która zgodnie z potrzebami wynikającymi z realizacji planów studiów na poszczególnych latach zatrudniana jest systematycznie. Uczelnia nie ma możliwości zatrudnienia wszystkich specjalistów dla danego kierunku w czasie, kiedy nie ma pełnego cyklu kształcenia, gdyż nie byłoby w stanie zapewnić odpowiedniej liczby godzin w ramach etatów poszczególnym pracownikom. Po osiągnięciu pełnego cyklu kształcenia będzie to jak najbardziej możliwe, nad czym czuwa na bieżąco Rektor wraz z Dziekanami.

(akta kontroli str. 1300-1303)

2) Porozumienia z podmiotami leczniczymi, które Akademia zawarła w celu przygotowania praktycznego studentów na kierunku pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne, nie zawierały wykazu ruchomości i nieruchomości udostępnianych przez podmioty lecznicze w celu realizacji tych praktyk, sposobu ich udostępniania oraz zasad i warunków ich wykorzystywania oraz nie określały zasad prowadzenia kontroli przez Akademię w zakresie wykonywania zadań dydaktycznych u udostępniających (podmiotów leczniczych), do czego zobowiązywał art. 89 ust. 5 pkt 3 i 7 ustawy o działalności leczniczej.

(akta kontroli str. 1114-1139)

Z wyjaśnień Prorektora ds. Kształcenia wynikało, że Akademia ani nie utworzyła i nie prowadzi podmiotu wykonującego działalność leczniczą w trybie art. 89 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej, ani nie zawarła umowy udostępnienia jednostek organizacyjnych w trybie art. 89 ust. 3 ustawy, a jako przyczynę niezawarcia ww. umowy wskazał, iż Akademia *nie prowadzi działalności leczniczej, czy działalności badawczej w obrębie studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo oraz ratownictwo medyczne o profilach praktycznych. Taki obowiązek istniałby w przypadku uzyskania pozwolenia na prowadzenie studiów medycznych o profilu ogólnoakademickim dla których, zgodnie z art. 64 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ponad połowa punktów ECTS jest przypisywana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową przyporządkowaną do dyscypliny nauki medyczne lub nauki o zdrowiu.* Ponadto Prorektor wskazał, że Akademia nie zamknęła jeszcze pełnego cyklu kształcenia i nie posiada jeszcze pełnego składu kadry badawczo-dydaktycznej kontrolowanych kierunków studiów, gdyż zgodnie z planami studiów część zajęć:

- w przypadku pielęgniarstwa przyporządkowanych do nauk w zakresie opieki specjalistycznej realizowanych będzie w V-VI semestrze studiów (rok akademicki 2022/2023),

- w przypadku ratownictwa medycznego przyporządkowanych do nauk klinicznych realizowanych będzie w III-VI semestrze studiów (rok akademicki 2022/2023 i 2023/2024).

W związku z tym, według Prorektora zaliczenie zawartych przez Akademię ww. porozumień z podmiotami leczniczymi do umów cywilnoprawnych zawieranych w trybie art. 89 ust. 4-5 ustawy o działalności leczniczej jest bezzasadne. *Porozumienie dotyczące praktyk studenckich ma inny charakter niż umowa zawierana w trybie ww. art. 89 ustawy o działalności leczniczej, zatem nie musi zawierać elementów wymienionych w art. 89 ust. 5 pkt 3 i 7. Zwrócić należy uwagę na charakter studenckiej praktyki zawodowej, która poza możliwością wyboru przez studenta zakładu pracy prowadzącego działalność leczniczą wskazanego przez Akademię, czy możliwości realizacji praktyk w zakładzie pracy (w kraju lub za granicą) wybranym przez studenta, ma ona charakter nieodpłatny, a kontrolowany nie ponosi kosztów odbywania praktyk. Natomiast przepis art. 89 ust. 5 pkt 2 ustawy wskazuje, że umowa udostępnienia jednostki organizacyjnej (oddziału, kliniki, szpitala) podmiotu prowadzącego działalność leczniczą określa co najmniej środki finansowe należne udostępniającemu z tytułu jej realizacji, sposób przekazywania tych środków oraz zasady ich rozliczeń. Z zasady więc jest to umowa o charakterze odpłatnym, a nie darmowym. Co więcej, nie ma jakichkolwiek przesłanek prawnych, aby podmiot leczniczy miał ponosić straty finansowe na tego typu współpracy (czy to obowiązkowej, czy dobrowolnej).*

(akta kontroli str. 1275-1299)

W ocenie NIK zawarte przez Akademię porozumienia z podmiotami leczniczymi w celu przygotowania praktycznego studentów na kierunkach pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne, powinny być zawarte w trybie art. 89 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej, gdyż zgodnie z art. 92a ustawy o działalności leczniczej przepisy art. 89-92 stosuje się odpowiednio do innej uczelni prowadzącej kształcenie i działalność naukową w zakresie nauk medycznych lub nauk o zdrowiu⁷⁸.

(akta kontroli str. 39-51, 55-68, 433-452, 637-643, 1305-1308)

OCENA CZĄSTKOWA

W Akademii wprowadzono rozwiązania umożliwiające właściwy nadzór nad jakością poszczególnych elementów procesu dydaktycznego, a także dokonanie rzetelnej oceny jakości kształcenia. Przygotowana baza dydaktyczna była wystarczająca dla prowadzenia zajęć zgodnie z programem studiów i programem praktyk dla obydwu kierunków, a przyjęte rozwiązania dla kierunku pielęgniarstwo były również zgodne

⁷⁸ Stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 13 ustawy o działalności leczniczej, użyte w ustawie określenia oznaczają: uczelnia medyczna - publiczną uczelnię medyczną albo publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych oraz Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego. Ponadto ze stanowiska Prezydium PKA wyrażonego w uchwale nr 542/2020 z dnia 13 sierpnia 2020 r. (pozytywnie opiniującej drugi wniosek Akademii o utworzenie kierunku pielęgniarstwo) wynikało m.in., że: Akademia zawarła porozumienia z placówkami medycznymi w celu współpracy przy realizacji zajęć praktycznych w placówkach, które dysponują odpowiednią bazą do realizacji zajęć w warunkach symulowanych i w oparciu o infrastrukturę podmiotów wykonujących działalność leczniczą, a studenci pielęgniarstwa będą realizować na terenie ww. podmiotów wybrane zajęcia dydaktyczne i praktyczne. Z kolei ze stanowiska Prezydium PKA wyrażonego w uchwale nr 977/2021 z dnia 7 października 2021 r. (pozytywnie opiniującej drugi wniosek Akademii o utworzenie kierunku ratownictwo medyczne) wynikało że Akademia współpracuje z licznymi placówkami leczniczymi, m.in. ze Szpitalem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp., który gwarantował przyjęcie wszystkich studentów kierunku ratownictwo medyczne na praktyki oraz ze szpitalem w Kostrzynie nad Odrą, który zobowiązał się również przyjmować studentów kierunku ratownictwo medyczne na praktyki. Ze stanowiska wynikało, że w jednostkach tych będą realizowane zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (zajęcia kliniczne) przewidziane w programie studiów.

z rozporządzeniem w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych. Akademia zapewniła kadrę dydaktyczną, jednak wymiar prowadzonych przez nauczycieli akademickich zajęć na kierunku pielęgniarstwo w roku akademickim 2020/2021 oraz na kierunku ratownictwo medyczne w roku akademickim 2021/2022, nie spełniał wymogu określonego w art. 73 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Akademia zawarła porozumienia z podmiotami leczniczymi w celu umożliwienia kształcenia praktycznego studentów. Jednak zawarte porozumienia zawierały braki formalne polegające na nierespektowaniu postanowień art. 89 ust. 5 pkt 3 i 7 ustawy o działalności leczniczej. Ponadto w okresie pandemii Covid-19 w Akademii podjęto właściwe działania zapobiegające rozprzestrzenianiu się wirusa Sars-Cov-2.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Zawieranie porozumień z podmiotami leczniczymi stosownie do uregulowań zawartych w art. 89 ust. 4-5 ustawy o działalności leczniczej.
 2. Zapewnienie zatrudnienia kadry akademickiej na poziomie spełniającym wymogi określone w art. 73 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, 4 października 2022 r.

Kontroler
Cezary Romanczenko
starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektor
Andrzej Aleksandrowicz

.....
podpis

.....
podpis

